

13.12.2017 | 13:05

Αγάπη ως το θάνατο στο νέο βιβλίο του Στέφανου Δάνδολου

Η «Ιστορία χωρίς όνομα - Το κρυφό πάθος της Πηνελόπης Δέλτα» διηγείται την ελληνική εκδοχή του «Love will tear us apart»

Στέφανος Τσιτσόπουλος

«Ήμουν παντρεμένη, ανήκα στον άντρα που μου έδωσαν, που δεν αγάπησα ποτέ, μα που με βαστούσε σαν κτήμα του νόμιμο. [...] Κι αυτή η υποδουλωμένη αγάπησε d' une grande passion ένα αγόρι που με συμπλήρωνε, που μου φώτισε, μου γέμισε τη σταχτιά, την άχρωμη, τη βαρετή ζωή μου».

Ρέκβιेम για ένα μεγάλο έρωτα. Από τις καταπράσινες ερημιές και τα μεσαιωνικά πλακόστρωτα της κεντρικής Ευρώπης και το 1908, όπου η Πηνελόπη Δέλτα και ο Γιώνας Δραγούμης ζουν μια παράφορη, κυνηγημένη και ατελέσφορη αγάπη, έως και την Αθήνα του 1941, που η εθνική συγγραφέας περιμένει τους ναζί καθηλωμένη στο σαλόνι του μελαγχολικού σπιτιού της στην Κηφισιά, αυτό είναι ένα βιβλίο βαθιά συγκινητικό. Ιστορικό ρομάντζο; Ναι. Μα όχι μόνο. Γιατί ο Δάνδολος, στο βιβλίο του «Ιστορία χωρίς όνομα - Το κρυφό πάθος της Πηνελόπης Δέλτα» (εκδ. Ψυχογιός), αποτίνει μεν φόρο τιμής στον εύθραυστο ψυχισμό της σπουδαιότερης ελληνίδας συγγραφέως του εικοστού αιώνα, επιχειρώντας ταυτόχρονα και καταφέρνοντας να συνθέσει μια αφήγηση για τις πιο δραματικές σκηνές και στιγμές της χώρας. Μέσω της Πηνελόπης Δέλτα. Άλλωστε η ηρωίδα του βιβλίου του βίωσε το προσωπικό τραγικό της ύπαρξής της σε συνάρτηση πάντα με το εθνικό.

Πέρα από το πάθος, την απώλεια, τον έρωτα, τη μνήμη και τις δεσμεύσεις της οικογένειας, όπως τα αναπλάθει χρησιμοποιώντας ευφυώς και ποιητικώς τα ημερολόγια της συγγραφέως, ο Δάνδολος σχεδόν επιτομεί στιγμές όπου το εθνικό και

το αληθινό από τον θρίαμβο καταλήγουν σε κόλαφο. Και η Δέλτα, κλαράκι αδύναμο που το λυγίζουν ανά πάσα στιγμή οι αέρηδες - αστικές συμβάσεις της τάξης της, κονιορτοποιείται όχι μόνο από τα δεινά της αγάπης μα και από τις εθνικές καταιγίδες που χτυπούν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της, συρρικνώνοντας την Ελλάδα.

«Να όμως η άβυσσος. Δεν έχει ξεμπερδέψει ακόμα μαζί της». Ξενοδοχεία όπου οι εραστές Ίωνας και Πηνελόπη δίνουν όρκους που σβήνουν με το πρώτο φως της αυγής, το σανατόριο του Δόκτορα Φρίντμαν, του αυστριακού γιατρού που προσπαθεί να της επιδιορθώσει τη θλίψη, η καταπιεστική μορφή του συζύγου μα και της οικογένειάς της, που εις το όνομα της «ευτυχίας» η Δέλτα υπονομεύει το είναι της, όλα έρχονται και φεύγουν στα κεφάλαια του βιβλίου, χωρίς χρονολογική σειρά, μιας κι ο Δάνδολος επιλέγει επίτηδες μια φόρμα που καταργεί τη γραμμική εξιστόρηση.

Παγιδευμένη στις αναμνήσεις της καθώς οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Αθήνα, και τελώντας σε πλήρη σύγχυση αφού το μυαλό της επιστρέφει συνεχώς στα χρόνια του μεγάλου έρωτα με τον Δραγούμη, η Δέλτα, λίγο πριν το τελικό φινάλε-αυτοκτονία της, παλεύει να κρατηθεί από κάπου. Πουθενά όμως δεν υπάρχει πλέον αντίδοτο για τη μελαγχολία. Όσο κι αν προσπαθεί να την επαναφέρει η οικονόμος της Μαριάνθη ή ο Στέφανος Δέλτα, όλα είναι μάταια. «Το ξέρω πως είμαι τρελή, μα η αγάπη κάποιον τρελαίνει». Γιατί αυτό είναι το «Ιστορία Χωρίς Όνομα», ένα βιβλίο για τις εχθροπραξίες των ενηλίκων. Που είτε τσαλακώνουν λαούς στο πλαίσιο των πολέμων της μεγάλης Ιστορίας, είτε επιλέγουν, σε μια πρόσωπο με πρόσωπο αντιπαράθεση, να τσακίσουν οτιδήποτε αμφισβητεί την πραγματικότητα προτάσσοντας άδολο ρομαντισμό και λυρισμό.

Μεστός και ουσιαστικός, ερευνητικός, μιας και έπρεπε να ανατρέξει σε αρχεία, αλληλογραφίες, έργο και εθνικές συγκινήσεις, πέραν της ερωτικής τους ιστορίας, ο Στέφανος Δάνδολος γράφει ένα βιβλίο που, στοιχηματίζουμε, δεν θα περάσει απαρατήρητο.

